

COSTIN GRIGORAȘ

CALEA DE DISPARIȚIE

EDITREX
2021

“Când nu scriu sunt pierdut...Port în mine o lume nemaipomenită. Dar cum să mă eliberez și cum s-o eliberez fără s-o sfâșii? Și totuși e de o mie de ori mai bine s-o sfâșii decât s-o păstrez și s-o înmormântez în mine. Pentru asta trăiesc, iar acest lucru îmi este cât se poate de clar”.

(Franz Kafka - Jurnal)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GRIGORAȘ, COSTIN

Calea de dispariție / Costin Grigoraș. -

București: Editrex, 2020

ISBN 978-606-92178-7-0

821.135.1

Grafica și tehnoredactarea aparțin autorului

EDITREX, București, 2021

e-mail: editrex94@yahoo.com

O privire fugară în oglindă, cu o grimasă disprețuitoare pregătită în colțul gurii pentru imaginea reflectată, degradabilă progresiv pe parcursul anilor. Un rid recent apărut se observă în colțul ochiului drept, accentuat de cicatricea rămasă după o încăierare prostească din copilărie. Intrusul reflectat prin intermediul unei imagini parcă tot mai încețoșate și-ar fi dorit dintotdeauna o lume scutită de supliciu răsfrângerilor optice, din solidaritate cu cei neînzestrați de natură cu chipuri agreabile, consolați în sinea lor de faptul că și cele mai seducătoare fapte se supun transformărilor ireversibile ale căii de dispariție..

Aș înclina să încep astfel. Sau dimpotrivă, dacă se iau în calcul statisticile preferințelor publice și ale mofturilor mondene, cu totul altfel. Indecizia persistă din cauza unui talent înăscut de a-mi pierde rapid încrederea în disponibilitățile proprii, cu tendința consecventă a subaprecierii și de abandon înaintea asumării unei hotărâri anume. Oare ce ar fi mai eficient, să inventez o lume de care n-am avut parte niciodată ori să scriu un fel de autobiografie derulată în realul disponibil, un fel de cine-verité radiografiat cu inerentele lacune cauzate după exodul implacabil al amintirilor, trimise pe ultimul drum în urma dezolantei depreciere a memoriei? Perspectiva durerii ca urmare a destrămării gândurilor, fără nici o urmă a trecerii lor lăsată printre sinapsele neuronilor, determină revenirea pe o ezitantă cale de mijloc cu un demaraj realist de identificare cu personajul principal.

Ursitoarele probabil și-au scurtat consistent meni-

rile pe gerul de crăpau pietrele din seara de iarnă a nașterii, oripilate mai ales de moașa beată-criță care l-a ajutat pe copilul acela plângăcios să plonjeze ca un veritabil kamikaze în mediul ostil din încăperea neîncălzită a dispensarului dintr-un loc uitat de lume. Pe lăuza sleită de efort din patul cu așternuturi soioase, venită pentru alte treburi la oraș, au apucat-o durerile facerii într-un birt prăpădit unde intrase poftind la peștele cu ceapă din galantar și mușterii de la mesele vecine, îmbălsămați în tescovină, mai împleticiți la mers decât femeia marcată de suferință, s-au îndurat să o însoțească pe trotuarul îngropat în zăpadă până la modesta clinică de provincie. În răstimpul care a urmat, copilul acela înconjurat de brațele ocrotitoare ale mamei, și-a început destinul atribuit de zănele înfrigurate sub semnul izolaționismului, premisă de a pleca din această lume după anii petrecuți în primejdiosul refugiu al însingurării mai neștiut decât venise, suferind permanent de trecerea implacabilă a vremii în marea escapadă dinspre pretutindeni către nicăieri, după ruina progresivă a locurilor străbătute și dispariția ființelor dragi, cu permanenta părere de rău pentru transformarea unei lumi într-o alta, complet străină...

Oare ar fi de interes amănunte despre ora și data nașterii pentru stabilirea ascendentului zodiacal, despre aspectul moașei cu gabarit depășit sau injurăturile ei pitorești, refulare a frustrărilor lipsei unei familii, imprecății slobozite grobian cu o voce tabagică printre numeroasele lipsuri dentare? Exasperantă recurența indoieiilor în vârtoarea acestor clipe, cele mai simple particule după diviziunea veșniciei. Naratiunea la persoana a treia nu pare totuși un inconvenient? Pot deveni mai credibil ca reprezentarea altcuiva decât să rămân în context eu însumi? Cum pot simți indirect nedreptatea, durerea, tristetea sau disperarea altuia dacă nu-mi aparțin pe de-a-ntregul? Dincolo de aceste

tatonări procedurale mă aflu în situația reconstruirii unor întâmplări aproape uitate, căutând sensurile existentei nu în prezentul efemer, însă maleabil prin schimbările de moment, ci printre cioburile unui trecut corodat de apele reziduale ale memoriei otrăvite de uitare.

Dorința stranie de a scrie implică simultan asumarea singurătății și o imediată motivație a creației. Majoritatea își argumentează autoflagelanta indeletnicire cu speranța găsirii unor rezonanțe receptoare în rândul cititorilor, o fericită descoperire a mesajului trimis către semeni în sticlele disperării de pe insula autorecluziunii, ceea ce îi conferă scriitorului iluzoria conștiință a menirii sale de mediator între realitate și imaginație, stimulent determinant pentru ulterioarele recidive în domeniu, altfel tangajul indoieiilor năruind castelul de nisip al evaluării disponibilităților proprii de a stârni interesul. În cazul unor condeieri, câștigarea popularității se rezolvă cu prețul concesiilor, adeziunea la standardele manipulanților de vorbe goale și trădarea crezului artistic dovedindu-se manevre abile pentru seducția de moment a maselor. Marginalizaților pe criterii de vandabilitate le rămâne statutul de exilați sub măștile deformate ale vârstelor, după încarcerarea într-o rețută a tăcerii, unde conviețuiesc cu propriile fantasme după rușinoasa retragere din fața unei realități favorabilă obediențelor, odată cu acceptarea înjositoare a înfrângerii și resemnarea supremă ca urmare a unui șir de eșecuri, în minte cu palida consolare a recunoașterii postume. Câți dintre cei conștienți de ceea ce li se întâmplă nu vor fi fost cuprinși de o milă fără margini privindu-și cu duioșie miraculoasele mâini, transformabile peste un anume timp în două hidoșenii descărnate prin procesul degradării corporale, de preferat să fie încheiată printr-o volatilizare în neant decât cu mascarada

expunerii defunctului la o asistență dornică de contemplatii morbide, completate de grobianismul cioclilor, rapacitatea serviciilor funebre, falsitatea condoleanțelor, coroanele ipocrite de flori și mai ales după asemenea spectacol dezagreabil, concluzia deprimantă că existența n-ar fi decât o cinică desertăciune.

Aruncați de soartă într-o realitate vitregită trăim tragedia imperfecțiunii și a improbabilei întâlniri cu alte ființe aflate pe aceeași lungime de undă, complăcându-ne să acceptăm atributul de refugiu al ficțiunii, alternativă fantezistă la o stare de fapt determinantă pentru condiția umană, imposibil de a-i stabili coordonatele exclusiv pe criteriul cunoașterii. Consolarea liberului arbitru determină pendularea permanentă între căință și păcat, profan și transcendent sau între efemer și trainic, prin osmoza neștiutelor zone cerebrale specializate pe dragoste, ură, închipuire sau speranță, lucizii verificând valabilitatea spuselor anticului Aristotel referitoare la faptul că fericirea nu înseamnă prezența plăcerii ci absența suferinței.

Captivi între tentaculele nebănuitelor corelații freudiene, vietile ni se dovedesc hăituirii de himere pe măsura reveriei pasive a transformării prezentului în trecut, concomitent cu o retragere graduală din realul disponibil în cadrul unui proces lipsit de o distincție clară între adevăr și falsitate, vinovăție și inocență sau bine și rău. Reflecțiile asupra condiției umane conduc la concluzia îndurerantă că fiecare se naște și moare singur, traseu cartografiat între expulzarea din Eden asociată nașterii și transferul final în împărăția umbrelor, toți preferând să nu conștientizeze apartenența la un viitor stăru, supus deprimantei descompuneri după condamnarea la dezolanta dispariție.

Rămâne un mister cui folosesc cele întâmplare pe acest parcurs, inversat metaforic de formularea emines-

ciană: "toți se nasc spre a muri și mor spre a se naște". Exclusiv perpetuării speciei deși actul respectiv a fost deturnat substanțial de la procreație? Poate varianta orientală a revenirii terestre prin reîncarnare și aspirația spre perfecțiune prin metempsihoză să ofere o ipotetică justificare a existenței. Așa probabil se explică nepăsarea budistă sau hindusă în perspectiva dispariției, apetitul orientalilor pentru risc, diametral reflexului de conservare european. Devine destul de verosimil să nu i se dea doar o singură șansă unui suflet, repartizabil în paradis sau infern conform disocierii între bine și rău. Oare dacă am ști adevărul despre finalitatea vieții, s-ar diminua teama noastră de extincție sau dimpotrivă? Astfel pasăm ereditar întrebările pentru a ne degreva de lipsa unui răspuns.

Senzație de împotmolire printre atâtea variante posibile de a continua. Relaxare forțată, fruntea sprijinită de palma stângă într-o stimulare a gândirii rătăcitoare prin întunericul din spatele pleoapelor în speranța regăsirii unor corelații prin circumvoluțiunile unui creier străfulgerat de sinapse. Dispariție subită a stărilor creative ca în apropierea percepției de somnolență. Lipsește liantul semnificațiilor, concretizarea subiectelor și coerența întâmplărilor. De la un cuvânt la altul se prelungesc pauzele stânjenitoare ale lipsei de sens, consecință a mai multor rebuturi ideatice decât închegări semnificative. Efecte probabil nule pentru cititorul abstract, imaginat într-o asteptare interactivă ca a puștanului din "Poveste fără sfârșit". Încerc să refac însemnările răspândite pe hârtiile inegale, cu digresiuni creionate nervos, colecție de schițe împrăstiate în jurul meu ca într-un haos dinainte de facerea lumii. Promit să încerc din nou, vă rog nu închideți cartea! Cel mai mult îmi lipsește interlocutorul în această escapadă donchijotescă prin labirintul memoriei. Trebuie să existe totuși cineva dincolo de

contorsionarea neuronală, cineva care așteaptă răbdător recurențele tatonări exasperante, o ființă dornică de comunicare prin intermediul unui imaginar mesaj de solidaritate cu aceste stări mintale stranii, configurate din conglomerate de imagini gravitând de jur împrejur între aducere aminte și închipuire, cauza dezordinii și a dilemelor priorității tematice. Devine imperios necesară o tranșantă ordonare lexicală, însă cu șanse de izbândă doar după criterii care țin neapărat cont de gusturile altora. Terifiant hazardul gradelor de libertate. Care ar fi drumul de urmat? Cel sentimental?

M-am obișnuit greu cu ideea că nu poți determina o comuniune de idei cu alte persoane prin exercițiul autoflagelant al răscolirii memoriei. A fost o încapățănare utopică oferta unor stări spiritual-intelectualiste despre lume și viață într-o conjunctură cotidiană subordonată altor criterii relaționale. În disperarea unor asemenea porniri demodate, contrare celor adoptate de alții mult mai abili și mai practici decât mine, am considerat că ceea ce îmi rămâne de făcut după ridicolul unilateralității sentimentelor, ar fi reprimările imediate ale tuturor exaltărilor generate de dopamină, serotonină sau oxitocină, înfruntând cu minimă demnitate oprobiul celor implicați fără voia lor în acest demers. Distanța între oameni exacerbează uneori sentimentele, hiperbolizând însușirile persoanei candidate la panoplia cuceririlor. Nimeni nu e perfect până nu se îndrăgostește cineva de el pentru că toate reprezentările idealizate ale persoanei iubite se află în creierul implicatului sentimental, realitatea fiind uneori diametral opusă însușirilor atribuite unei ființe în majoritatea cazurilor nici pe departe cum o plăsmuiește închipuirea stimulată de sofisticatele procese chimice ale hormonilor. Abia după inerentele praguri de sus am priceput cât de inutilă le poate fi prietenia mea majorității feminităților cu ale căror destine mi-am intersectat traiec-

toria existenței, din moment ce mă plasez la distanțe cosmice de prototipuri masculine standardizate, responsabile cu procesul secreției abundente de foliculină.

Am încercat să pricep de ce în unele situații unor persoane cu înfățișare conform normelor li se acordă iertarea necondiționată deși potrivit fișei postului fidelitatea nu le caracterizează, în timp ce nu i se iartă îndrăzneala de a-și mărturisi pornirea afectivă unui nedorit în ipostaza de amarez. Totuși prietenia, în opinia mea, presupune implicit și doze consistente de stări afective. Faptul că ții la cineva înseamnă în același timp că îi ești și prieten. Prietenia, acea "iubire fără aripi" cum o numea Lord Byron, reprezintă un prim stadiu în cazul relațiilor interumane și poate evolua în iubire sau nu, regresul sentimental al unuia dintre parteneri provocându-i celuiilalt traume afective majore. În ceea ce privește reacțiile la mesajele trimise de îndrăgostitul emitent, vinovat de imprudența vulnerabilității mărturisirii, rămâne de preferat ura decât indiferența. Majoritatea specimenelor de succes în domeniul sentimental apar la prima vedere de-a dreptul fermecătoare dar asta durează doar până deschid gura, în timp ce deficitarii la aspect își etalează erudiția pretutindeni însă nu-i bagă nimeni în seamă. Ceea ce pentru o persoană constituie o mare provocare pentru alta se dovedește o chestiune lipsită de interes, dilemă a opțiunilor determinantă pentru a fi poate prea exigent cu mine însumi și mult prea tolerant cu ceilalți. Multe persoane consideră ipostaza ridicolă de a fi respinse mai înjositoare decât mărturia iubirii pentru cineva, preferând păstrarea secretului uneori toată viața. Relații perfecte nu există, apropierea spirituale dintre două entități alintate în cazurile fericite cu amăgitorul apelativ "suflete pereche", prin natura denaturantă a lucrurilor, se subordonează legilor transformării la fel ca și toate celelalte componente ale realității supuse invariabil schimbărilor. Nu există dragoste ade-

vărată sau falsă, există doar carențe de percepție ale persoanelor implicate în procesul schimburilor de fluide. Așa cum nu avem nici o putere asupra trecutului decât să-i rememorăm bucuriile și să uităm durerile, nu decidem nimic pentru ziua de mâine, ci doar ni se pare că ne revine o anume contribuție, dar această îmbălsămată amăgire reprezintă decontul pentru aroganța falsă a liberului arbitru. Se pare că nu hotărâm nimic sau aproape nimic. Ne amăgim cu posibilitatea existenței unei alternative când de fapt devenim prea lași să ne asumăm opțiunile din perspectiva eșecului. Caracterul duplicitar al indivizilor face lumea și mai incomprehensibilă decât ar fi fost fără fațetele contradictorii ale milioaneilor de Dr. Jekyll și ale tot atâtor ipostaze pentru Mr. Hyde. Oricât de enervante ar fi efectele unor relații ratate, exasperarea nu reprezintă stadiul ultim al provocării limitelor umane, totdeauna dovedindu-se paradoxala capacitate a indivizilor de a suporta mereu mai mult. Și pe lângă creșterea intensității suferinței omul mai constată și faptul că aproapele n-are nici o reacție sau în cele mai bune cazuri una prea anemică pentru a cosmetiza obrajii în lacrimi. Teoria susține că indiferent de consecințe fiecare trebuie să-și asume o decizie la un moment dat. Dar de unde știm că hotărârea noastră va fi benefică din perspectiva evoluției viitoare? De cele mai multe ori râvnim cu ardoare să ni se împlinească dorințe care pot genera ulterior multă nefericire. Responsabilitatea unei alegeri devine mai puțin traumatizantă dacă se renunță instantaneu la toate opțiunile, astfel încât posibilitățile proiectate în viitor rămân intacte. Există destule ființe care influențează viețile altora direct sau indirect, cu voia sau fără voia lor. Nu neapărat prin lianturile relațiilor uzuale, ci deseori prin reprezentări mult prea complicate, unele la nivel de subconștient. Disputele cu cei dragi nu diminuează simțămintele pentru aceștia ci doar accentuează nesiguranța în sfaturile proprii, afectate

consistent de lipsa transpunerilor empatică. Rămânem noi înșine doar în conjuncturi favorabile, ostilitatea din jur ofilește floarea din ce în ce mai rară a spiritualității, stânca aridă unde odrăsește plâpânda ei licărire devenind din ce în ce mai inaccesibilă pentru cei deprinși cu platitudinea de la poalele muntelui cunoașterii. Dintre toate controversile cea mai greu de susținut cu argumente se dovedește conflația cu sine însuși. Uneori punctele de vedere asupra unui fapt evident, se arată atât de diferite că s-ar impune o revizuire a legilor opticii. M-am obișnuit mai mult să scriu decât să mă adresez semenilor, datorită senzației de perenitate derivată din proverbul cu "verba volant, scripta manent" însă în conjunctura actuală foarte puțini se arată dornici de a învăța din experiențele altora într-o lume unde pragurile de sus sângerează mai mult decât rănilor provocate de tortură. Unii oameni sociabili și aparent condescendenți în relațiile cu semenii au o problemă cu granița dintre o amabilitate trucată și avalanșa adevărilor necosmetizate. A fi cinstit cu sine nu înseamnă să refuzi o cerere de ajutor din partea cuiva, chiar dacă tu însuși nu prea ai prea multe de oferit în direcția respectivă. În lipsa unui interlocutor interesat de vorbele mele pe care am refuzat să le înmormântez în suflet pentru totdeauna, scriu. E un mod absolut terifiant de a stoarce veninul acumulat în suflet, ferindu-mi totodată semenii să fie afectați imediat de efectele sale, pregătindu-i, dându-le timp să-și prepare antidotul. Indiferent de consecințe, am spus ceea ce am perceput acolo în conexiunea electrizantă din sinapsele neuronilor. Viața m-a învățat că-i mai important să găsești pe cineva demn de oferta iubirii decât reciprocitatea sentimentului respectiv, care oricum se degradează în timp. Miliarde de îndrăgostiți au irosit prietenii fascinante pe niște relații în continuu declin sau căsnicii ratate. Am avut oroare de ceea ce se poate numi generic destin de unică folosință. Prietenia și comuniunile